

UiO : **Institutt for offentlig rett**

Det juridiske fakultet

Introduksjon av examen facultatum – rettsvitenskapelig variant (JFEXFAC04)

Studieårsansvarlig: Christoffer C. Eriksen

Oversikt

- I. Hva er ex. fac?
- II. Hvorfor ex. fac?
- III. Forholdet mellom ex fac og andre emner i masterprogrammet i rettsvitenskap (jus)
- IV. Oversikt over undervisningen
- V. Kort om studieteknikk

Hva er ex. fac?

- Rettsfilosofi (Del A)
  - Normteori og moralfilosofi
- Rett, samfunn og legitimitet (Del B)
  - Sosiologi og demokratiteori
- Språk, logikk og argumentasjon (Del C)
  - Språkfilosofi

Hvorfor ex. fac?

– Gir kunnskap om:

- Rettssystemets grunnbegreper (rett, rettighet, norm osv.)
- Rett og moral
- Jus som fag/vitenskap
- Rettens relasjon til samfunnet
- Rett og språk

Hvorfor ex. fac ?

- Kunnskap om begrunnelser

Svein Eng, Rettsfilosofi, side 1:

”Boken er orientert mot begrunnelse og belegg. Som jurister er vi maktens tjenere, og det er en psykologisk tendens til at makten blir sin egen begrunnelse”

Hvorfor er begrunnelser viktig?

- Sondringen mellom rett og vold
- Hva gjør maktutøvelse til «rett»?

Tidligere militærhovedkvarteret i Beograd sentrum, bombet i 1999

Leilighetskompleks i byen Sirte, Libya – bombet 2011

Likheter Beograd og Sirte

- Både Beograd og Sirte er byer
- Moderne bebyggelse ødelagt
- Ødeleggelse forårsaket av NATOs styrker og våpen
- NATO fly har «bombet» begge byer

Forskjell på bombing av Beograd og Sirte?

Omsorgsovertakelse etter barnevernloven eller kidnapping?

Hva skiller rett fra vold?

- Samsvar med regler – ”hjemmel”
- Gjeldende rettsregler er fastsatt på måter som anerkjennes som bindende
- Hvorfor anerkjenner vi rettsregler som bindende?

Hvorfor ex. fac ?

Interessant i seg selv?

Ex fac og andre emner i masterprogrammet rettsvitenskap

- Forholdet til emner som handler om spesifikke rettsområder
  - Kunnskap om de enkelte rettsområdene gir innsikt i bestemte normer og hvordan konkrete rettsspørsmål skal løses
  - Rettsnormer er i forandring – kunnskap om retten foreldes
  - Men enkelte mer varige elementer?
    - Begreper om rettssystem, rettigheter og normer
    - jussen som fag
    - rettens relasjon til moral, samfunn og språk
- Forholdet til emnene metode og yrkesetikk
  - Ex fac handler ikke om metoden i det norske rettssystemet – men allmenne trekk i alle rettssystemer
  - Ex fac handler ikke om etiske utfordringer for spesifikke juristroller (yrkesetikk), men gir kunnskap om forholdet mellom jus og moral

Oversikt over undervisning

- Forelesning: 18 timer
  - Del A: 10 timer (Christoffer C. Eriksen)
  - Del B: 4 timer (Inger Johanne Sand)
  - Del C: 2 timer (Geir Heivoll)
- Kurs: 14 timer
  - Oppgaver i Del A, B og C

Kort om studieteknikk

- Teoretisk fag
  - kunnskap om begreper er sentralt
  - Fagterminologi og dagligspråk:
eksamensutfordringer
- Hvilke spørsmål søker tekstene å besvare?

Lykke til!